

Muusikko

muusikkojen ammatillinen julkaisu

Julkaisija

Suomen Muusikkojen Liitto ry

Päätoimittaja

Jouni Nieminen 6803 4074

Toimituksen sihteeri

Kaisu Junno-Sollo 6803 4072

Taitto/webmaster

Kimmo Tähtinen 6803 4076

Toimitus

Iso Roobertinkatu 30 A

00120 Helsinki

Tilinro 800015 - 96616

Telefax (09) 6803 4087

Toimitusneuvosto

Pekka Nissilä (pj), Anu Karlson, Johanna Korhonen, Tommi Lindell, Jouni Nieminen, Patrik Stenström, Lauri Toivio ja Ahti Vanttinen

Kansi: Markku Korhonen

Kuva: Pekka Nissilä

Kirjapaino

Satakunnan Painotuote Oy

32800 Kokemäki

Puhelin (02) 5232 500/työnjohto

Telefax (02) 5232 511

ISSN 0356-7923

SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY

Iso Roobertinkatu 30 A

00120 Helsinki

Puh. (09) 6803 4070

Telefax (09) 6803 4087

<http://www.musicfinland.com/sml>

e-mail: sml@musicfinland.com

etunimi.sukunimi@musicfinland.com

Toimisto-aika: 8.50-16.00

Puheenjohtaja

Ahti Vanttinen 6803 4073

Lakimiehet

Miika Tarhio 6803 4075

Lottaliina Lehtinen 6803 4079

040-8613 231

Taluspäällikkö

Jouni Nieminen 6803 4074

Kaisu Junno-Sollo 6803 4072

Toimistonhoitaja

Kaisu Junno-Sollo 6803 4072

Toimistos sihteeri

Sirpa Seppänen 6803 4071

Studio- ja teatterimuusikkojen luottamusmies

Lottaliina Lehtinen 6803 4079

Ravintolamuusikkojen päluottamusmies

Aarne Vesterinen 050-5566 166

ESITTÄVIEN TAITEILIJOIDEN

TYÖTTÖMYYSKASSA

Hietalahdenkatu 2 B 15b, 2. krs

00180 HELSINKI

Puh. (09) 612 0280

Telefax (09) 671 330

puhelinpäivystys ti 12.30-15.30

to 9.00-12.00

Kassanjohtaja

Aija Ståhlberg

Etuus käsittelijät

Christel Flander, Merja Voutilainen

MUUSIKKOJEN SAIRAUSSASSA

Puh. (09) 6962 6550

(voit jättää myös vastaajaan viestin)

TEHDÄÄN MITÄ ON TEHTÄVÄ

Asetus työntekijöiden suojelemiseksi melusta aiheutuvilta vaaroilta tuli voimaan 15. helmikuuta ja saattoi Suomessa voimaan ns. meludirektiivin (2003/10/EY). Vuoden mittaisen siirtymäajan aikana laaditaan käytännönsäännöt, joihin kootaan käytännön ohjeita direktiivin soveltamisesta musiikki- ja viihdealalla.

Eräs puoluelehti ehätti uutisoimaan, että sinfoniaorkestereissa on jatkossa käytettävä kuulosuojaimia. Ravintola-alaa käsittelevässä nettilehdessä muuan äänentoistoyritys kertoi musiikkimeluongelman poistuvan, kunhan asennetaan sopivat äänentoistolaitteet. Ongelma ratkaistaisiin "dynamiikalla". On myös tuskailtu, että sinfoniaorkesterit eivät enää voi esittää eräitä kovaäänisiä teoksia.

Direktiivi on ehtinyt synnyttää melua tyhjästä, ilmeisiä väärinkäsityksiä ja suoranaista huuhaata. Yksi asia on kuitenkin selvä: musiikki- ja viihdealan työntekijöitä ei saa altistaa melulle sen enempää kuin muidenkaan alojen ihmisiä. Kun direktiivi hyväksyttiin koskemaan myös musiikki- ja viihdealaa, tehtiin juuri tämä periaatteellisesti merkittävä ratkaisu, josta on pidettävä tiukasti kiinni. Meluvamma ei ole ammatinvalintakysymys.

Jotakin on raskaasti pielessä, kun sekä musiikin esittäjät ja muu henkilökunta että yleisö altistuvat liian koville äänenpainelle. Kuka alun perin halusikaan ylimitoitettua meteliä? Halusiko kukaan?

Jos musiikkimelun hillitseminen olisi bisnes, nykyisille ongelmille olisi löydetty ratkaisut kauan sitten – olkoonkin, että yhä kovemman metelin aikaansaaminen on sekin kannattavaa liiketoimintaa. Tarvittavat tekniset innovaatiot ovat olemassa, mutta sopivan hintaiset käytännön sovellukset puuttuvat. Esimerkiksi henkilökohtaisen meluannosmittarin ei tarvitse edustaa tieteellistä tarkkuutta. Tarkoitukseen sopiva laite voisi hyvin maksaa alle sata euroa tai vähemmänkin, jos valmistusmäärät olisivat tarpeeksi suuria. Kun direktiivi koskee koko EU-aluetta, pitäisi kysyäkin näille tuotteille kehittyä, jos direktiivi otetaan myös käytännössä vakavasti.

Freelancemuusikolla ainoa mielekäs tapa mitata melualtistusta työssä on henkilökohtainen annosmittari. Minkään yksittäisen työnantajan suorittamat mittaukset eivät kerro kokonaisaltistusta, kun työnantaja vaihtuu päivittäin, ja harjoittelakin täytyy. Yksittäinen työnantaja ei useinkaan ole vastuussa meluvammasta, mutta kun kaikki altistukset lasketaan yhteen, muusikon korvat soivat nelikymppisenä jo pysyvästi.

Suurin este meluntorjunnan tiellä on korviamme välissä pesivä luutuma, että mitään ei voi muuttaa – näin näitä hommia on aina tehty. Todellisuudessa kuitenkin kaikkea voi muuttaa. Kysymys on yleensä vain aikajänteestä; muutos voi olla hidasta tai nopeampaa. Sinfoniaorkesterin traditio synnyttää tietyksi eri mittaluokan muutosvastarintaa kuin kapinasta ja muutoksesta käyttövoimaansa ammentava rockmusiikki.

Yksi suurimmista tabuista meluntorjunnassa ovat soittimet, musiikkimelun tuotantovälineet. Meluntorjunta on kuitenkin aina tehokkaimmillaan melun lähteellä. Sen jälkeen kun ilma on pantu värähtelemään, on melun hillintä vaikeaa, tehotonta ja kallista.

Soittimet ovat työvälineitä. Ne eivät saa aiheuttaa vaaraa käyttäjilleen tai muille työntekijöille. Työvälineiden turvallisuudesta vastaa paitsi työnantaja, myös valmistaja. Valmistajat on saatava ymmärtämään, että ammattikäyttöön tarkoitettujen soittimien ja musiikkilaitteiden on oltava turvallisia käyttää, eivätkä ne saa normaalikäytössä aiheuttaa meluvammoja. Liian kovaäänisten soittimien valmistaminen voi jatkossa käydä kalliiksi soitintehtaalle, jos tämä ajatuskulku viedään oikeussalissa loppuun saakka.

Kun bändien omassa äänentoistossa käytettävä välinearsenaali on nykyistä tasoa ja lähes kenen tahansa hankittavissa, ei ole enää mitenkään välttämätöntä, että esimerkiksi rummut ovat akustisesti yhtä kovaääninen soitin kuin vaikkapa 70-luvulla, jolloin äänentoistovälineet olivat alkeellisempia ja taloudellisesti keskivertosoitajien ulottumattomissa. Sama koskee vaikkapa kitaravahvistimia. Ei ole olemassa mitään järkisyötä, miksi esiintymislavalla pitäisi olla kova meteli. Kapinaa tai rock-asennettakaan ei oikein järjettömällä metelillä enää pysty uskottavasti ilmentämään, ehkä korkeintaan syvällekkävää typeryyttä tai välinpitämättömyyttä omasta ja muiden terveydestä ja työkyvystä.

Melukysymyksessä on muusikkojen nähtävä metsä puilta. Vaikka direktiivi velvoittaa nimenomaan työnantajaa, työnantaja ei ongelmaa voi yksin ratkaista, vaikka kuinka vaatisimme. Yksisilmäisestä vaatimisen kulttuurista on siirryttävä ratkaisukeskeiseen kulttuuriin, jossa tulosten saaminen edellyttää kaikkien osapuolten ponnistuksia: muusikkojen, työnantajien, valmistajien ja tilaisuuksien järjestäjien. Kaikkien on tehtävä, mitä on tehtävä.

ahti.vanttinen@musicfinland.com